

1 En uhørt mangel på døvetolker

2 Første januar 2022 trådte en ny språklov i kraft i Norge. I denne loven anerkjennes
3 tegnspråk som et av våre minoritetsspråk med de rettigheter dette medfører. Tegnspråk er
4 morsmål / primærspråket til anslagsvis mellom 15.000 - 25.000 mennesker ifølge
5 organisasjonene som jobber med tegnspråk.

6
7 Døve som benytter tegnspråk er imidlertid avhengig av tolker dersom man skal
8 kommunisere mellom andre enn brukere av tegnspråket, og svært få nordmenn behersker
9 tegnspråk utover de som har født med en funksjonsnedsettelse eller har noen med nedsatt
10 funksjonsevne i familien. Dette gjør at døve er avhengig av tolker for både viktige hendelser
11 i livet som eksamener, bryllup, begravelser, rettsaker og politisk engasjement. Dette vil også
12 si at døve er avhengig av tolker dersom de skal ha en vanlig samtale, gå i bursdag, dra på
13 kafe eller delta på frivillige arbeid.

14
15 I Nordland i dag er det svært vanskelig å få tak i tolk, og det er nesten umulig å få tak i tolk til
16 daglig gjøremål. Nordland Tegnspråkforening peker på at det er spesielt vanskelig å få tak i
17 tolker utenfor de største byene. En kombinasjon av for få tolker, strenge krav til hvem som
18 kan utøve yrket som tolk og lange avstander gjør at de døve taler for døve ører når de ber
19 om tolker til både hverdagslige hendelser og viktige hendelser.

20
21 I høst arrangerte Nordland Tegnspråkforening Døves Kulturdager i Bodø. Kulturdagene er
22 blant de største arrangementene i Norge rettet mot personer med funksjonsnedsettelse.
23 Planleggingsperioden krevde stadige møter med aktører som ikke behersket tegnspråk, og i
24 løpet av det ettårige arbeidet fikk Nordland Tegnspråkforening benyttet tolk en gang. Da
25 foreningen våren 2023 valgte å adressere dette overfor politikerne på et av
26 fylkestingsmøtene i Nordland valgte NAV å vurdere at dette ikke var viktig nok for å få tolk.
27 Dermed måtte Nordland Tegnspråkforening bruke tegnspråket sitt overfor
28 fylkestingspolitikere tilstede på møtet.

29
30 Nordland SV frykter at mangelen på tolker går ut over livskvaliteten til funksjonsnedsatte
31 som er avhengig av tegnspråk i hverdagen. Å være isolert med sitt eget språk fører til at
32 man ikke kan delta i samfunnslivet, politikk eller sosiale tilstelninger, og fører til at
33 tegnspråkbrukerne ikke har de samme mulighetene som resten av samfunnet. I verste fall
34 kan mangelen føre til utenforskap.

35
36 Nordland SV krever at man endre på reglene for å gjøre tegnspråket mer tilgjengelig for
37 resten av samfunnet. SV ønsker derfor å:

- 38 ● Sørge for at døvetolker og språktolker får mest mulig like vilkår i sitt arbeid
- 39 ● Sørge for en struktur som gjør at man kan distribuere tolketjenester både til byer
40 og distrikter
- 41 ● Øke fleksibiliteten på hvem som kan være døvetolker.

42
43
44 Vestvågøy SV